

Miskend ...

Het doet soms nogal "cliché" aan te spreken over het "miskend zijn" van een kunstenaar. Meestal heeft dat dan wel zijn redens, en die zijn niet altijd de spreekwoordelijk "bescheidenheid des meesters" zoals belanghebbenden het wel eens willen laten overkomen.

Het oeuvre van de marineschilder Louis ROYON, die men toch moeilijk een "bescheiden mens" kan noemen, lijkt me echter zo enorm hoogstaand, zo persoonlijk en vol kwaliteiten, dat het er bij mij niet inkan dat hij danig door museummensen en kunsthistorici werd verwaarloosd. Lat wel : ROYON heeft wel dégelijk zijn bewonderaars (waar ik mezelf 100 % toe reken), maar deze zijn helaas al te zeer beperkt tot maritieme kringen. Ware ROYON een Engelsman geweest, de amateurs in het buitenland liepen storm voor zijn doeken. Ik zou zelfs zover gaan te stellen dat ROYON samen met C. ADAM de enigste 20ste eeuwse kunstenaars in ons land zijn die de titel van "marineschilder" ten volle verdienen.

De zee, de schepen en een groot stuk heimwee naar de zeilvaart ...

Daarmee zou Louis ROYON een boeiend leven en een machtig oeuvre opbouwen.

Voorbestemd ?

Inderdaad ! Was Louis ROYON bij wijze van spreken niet voorbestemd om zee en kunst met elkaar te verenigen ? Een blik op de familiestamboom ROYON (1) maakt ons direct al duidelijk dat Louis als het ware een kind van het water en de kunst moest worden. Een 18e eeuwse voorvader van Louis, Jacques ROYON, was brouwer in het Noordfranse Bourbourg. Diens zoon Jacques-François (1734-1810) kwam tijdens de Franse periode naar Oostende. Hij had niet minder dan 17 kinderen. Daarvan werden er 3 scheepvaartkapitein : Guillaume-Jacques (1768-1852), Gérard-Jacques (1772-1857) en Pascal-Jean (1782-1864).

Tussen de nakomelingen van Guillaume vinden we de schilderes Euphrosine BEERNAERT terug (2). Guillaume's echtgenote was een HAMMAN, nauw verwant met de kunstschilders van die naam (3).

Louis was echter een achterkleinkind van Gérard-Jacques ROYON. Louis' grootouders waren Louis-Antoine ROYON (°Oostende, 26 september 1809 - + Mariakerke, 18 oktober 1866) en Marie-Philippine-Louise HERTOGHE (1818-1861), eerst kruideniers, vanaf 1856 uitbaters van de oesterputten en restaurant "Pavillon du Rhin" op de Zeedijk (4). De zee, de kunst en de handel waren dus de dingen waarmee Louis ROYON opgroeide.

Data in het leven van Louis ROYON

1882 : 1 juli ; geboorte van Louis-Eugène-Marie-Joseph ROYON te Oostende-Mariakerke als zoon van Alfred ROYON & Josephine KREMER. Alfred hield in de Breidelstraat een winkel van wijnen en sterke dranken open.

Louis' oudste zuster Sibylle (1875-1954) huwde de gekend Brugse beeldhouwer Gustaaf PICKERY (1862-1921). Een jongere zuster, Lucie (1886-1940), was een niet onverdienstelijke amateurschilderes.

--- : Onderwijs in diverse kostscholen te Geraardsbergen en Brugge. Louis heeft moeite om er zich aan te passen.

1897 : Monstert aan op de duitse driemaster "APOLLO". Met dat schip een eerste wereldreis : Kaap de Goede Hoop, Kaap Hoorn.
ROYON schildert het portret van de "APOLLO" in zijn scheepskoffer.

1898 : Reis naar Chili op de driemastbark "CRAIGISLA". Wordt luitenant ter lange omvaart.

1900 : 2 Congreizen op de "S.S. Bruxellesville"

- 1904 : Prentkaart "VINS ET SPIRITUEUX ALFRED ROYON-KREMER
OSTENDE RUE DE LA BRIDE"
de kaart stelt een pentekening van ROYON voor : een stoomschip, getekend en
gedateerd LS ROYON 30/6/04.
- 1907 : Wordt luitenant op de Oostende-Doverlijn
ROYON woont in de Hofstraat.
- 1908 : 5 november ; ROYON is medestichter van de "Cercle Artistique", opgericht ten
huize van Jan DE CLERCK.
Andere leden waren E.A. GERBOSCH, Madeleine DE PAPE, Louis BOEL, Oscar CORNU,
Emile SPILLIAERT, Maurice DESFORGES, Oscar DE CLERCK, Karel DE KESEL, Lucie
ROYON & architect FOBERT.
- 1909 : 11-25 april ; 2e Salon van de Cercle Artistique in het Oostends Kursaal. Samen
met M. DE PAPE en J. DE BROCK is ROYON commissaris van het Salon. E.A. GERBOSCH
nam het secretariaat waar.

In deze periode ontstaan vele pentekeningen.

- 1914-18 : ROYON is in LE HAVRE. Hij voert er het bevel over "LE GRAND REMORQUEUR".
Later zou hij zijn memoires over deze tijd publiceren.
Ontvangt het Maritiem Oorlogskruis ; werkt na de oorlog terug op de Oostende-
Doverlijn.
- 1920 : Met de "ILE DE SUMATRA" naar Skandinavië ; daarna een reis naar New York en de
Rio Plata met de "S.S. SIERRA ROYA". Geraakt er verzeild in een muiterij die
hij weet te bedwingen.
Tentoonstelling Galerij DE CHENNE, Guldenvlieslaan 50 te Brussel : pentekeningen,
aquarellen, pastels en olieverven. De prijzen variëerden van 75 Fr. (voor een
kleine pentekening) tot 1.500 Fr. voor grote olieverven.
- 1921 : ROYON beslist het varen om-den-brode op te geven en zich volledig aan zijn lief-
hebberijen (schilderen en varen) te wijden. Atelier : Middaglijnstraat 17 te
Brussel. Hij vervult talrijke opdrachten voor grote compagnieën als de "RED
STAR LINE" en de "COMPAGNIE MARITIME BELGE" (affiches, menus, kalenders, brief-
hoofden, uurtabellen ... doorgaans gedrukt bij E. STOCKMANS & Cie te Antwerpen).
- 1922 : Met de "ELISABETHVILLE" naar Dakar, Konakry, Grand Bassam, Banana, Boma, Ma-
tadi, Thysville, Kinshasa, Sta. Cruz & Casablanca.

Noten : (vervolgt)

N.HOSTYN

- (1) : N. HOSTYN, De familie ROYON & hun aanverwanten. Een familiekundig overzicht,
in 't V.V.F.-streepje, 10, 2, april 1980 ev. nrs.
- (2) : N. HOSTYN, Beernaert, Euphrosine, in Nationaal Biografisch Woordenboek, 8,
Brussel, 1979.
N. HOSTYN, Vergeten Oostendse schilders - V : Euphrosine Beernaert, in De Plate,
december 1978 & januari 1979.
- (3) : N. HOSTYN, De familie HAMMAN & hun aanverwanten. Een familiekundig overzicht,
in 't V.V.F.-streepje, 9, 1-6, 1979 & 10, 1, 1980.
N. HOSTYN, Kunstschilder Edouard HAMMAN, in Ostendiana III, Oostende, 1978.
- (4) : R. HALEWYCK & N. HOSTYN, Oostends Oesterboek, Oostende, 1978, p. 39 ev &
foto 12.